

1. Економічна безпека України в умовах довготривалої війни. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichna-bezpeka-ukrayiny-v-umovakh-dovhotryvaloyi-viyny>.

2. Політика економічної безпеки України в умовах глобальних загроз. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/5.pdf.

Tyschak Olena-Karina

postgraduate student, Faculty of Economics and Management Lviv national university of veterinary medicine and biotechnologies named after S.Z. Hzhyskyi, Ukraine

Miniv R. M.,

associate professor of the department of management Lviv national university of veterinary medicine and biotechnologies named after S.Z. Hzhyskyi, Ukraine

ПРОЄКТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ PROJECT SUPPORT FOR FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Управління проектами відрізняється кінцевою метою, чітко організованою структурою проекту, обмеженнями проекту, стейкхолдерами, специфічним формалізованим підходом до роботи з проектом і дозволяє спрямувати зусилля команди проекту та інвесторів на пріоритетні напрямки розвитку підприємств. Управління проектами також дозволяє невеликим командам керувати ресурсами, дотримуватися своєї кадрової політики та зосереджуватися на інноваційних завданнях.

Управління проектом — це діяльність, метою якої є якомога найкраща реалізація проекту в межах заданого часу, ресурсів (витрат) та якості кінцевих результатів.

Проектування є одним з важливих інструментів в системі управління розвитком підприємства галузі сільського господарства та охоплює

численну кількість операцій, якістосуються управлінського підходу до забезпечення його функціонування і розвитку. Нові проекти аграрних підприємств тісно пов'язані з європейською інтеграцією вітчизняного сільськогосподарського бізнесу [2].

Дослідження показують, що до числа основних особливостей управління проектами в аграрному підприємстві слід віднести: 1. Багатогранність процесу управління проектами через складність його суб'єкта як соціально-економічної системи. 2. Різноманітність управління проектами в аграрному підприємстві витікає з неоднорідності управлінського об'єкта, яким постає проект, підприємство, аграрна виробничо-господарська діяльність. 3. Відмінність управлінського процесу в аграрному підприємстві як цілісного економіко-соціально-екологічного явища в період інституціональних трансформацій галузі й суспільства в цілому [3, с.53].

Є кілька факторів, які дають перевагу проектному підходу для розвитку зовнішньоекономічної діяльності сучасним аграрним підприємствам:

- *прискорені зміни в техніці*. Проектний підхід дозволяє досліджувати та отримувати інновації в рамках діяльності підприємств та впроваджувати їх у повсякденну діяльність.

- *висока ентропія системи*. Рівень невизначеності в аграрному виробництві сьогодні значно вищий, ніж кілька десятиліть тому, що значно знижує стабільність системи та робить її сприйнятливою до зовнішніх впливів. Сучасний проектний підхід дає можливість ефективно вирішувати нестандартні проблеми стандартними методами, які послідовно реалізують усі фази проекту.

- *прискорений життєвий цикл товару*. Незважаючи на те, що аграрне виробництво завжди вважалося традиційною галуззю, сьогодні на ринку постійно з'являються нові види продукції, що дозволяє отримати максимальну користь від їх використання.

- *вплив глобалізації*. В рамках окремого проекту зручно запровадити необхідну для виходу на світовий ринок систему якості та змінити технологію виробництва відповідно до закордонних практик.

- *великі організації*. Поява і зміцнення аграрних підприємств в Україні є об'єктивною реальністю. Розподіл роботи підприємств на окремі проекти підвищує ефективність їх роботи та дозволяє контролювати роботу окремих підрозділів.

- *клієнтоорієнтованість*. Ще кілька десятиліть тому ключем до успіху була мінімізація витрат за рахунок максимальної стандартизації та гармонізації виробничих процесів, то зараз більш вигідно підвищити прибутковість за рахунок максимального задоволення клієнтів. Аграрні компанії намагаються впроваджувати європейські стандарти якості, щоб вийти на ринки Європейського Союзу та інших країн світу. Водночас стандартизація виробничих процесів дозволяє мінімізувати витрати та забезпечити якість. Необхідність створення стандартизованих рішень, орієнтованих на споживача, може бути реалізована в рамках управління проектами.

Проектний підхід як механізм ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю дозволяє оцінити фінансово-економічну та соціальну ефективність аграрних проектів, представити проект у стандартизованій привабливій формі та забезпечити грамотне й системне виконання робіт з проекту з урахуванням ключових обмежень, ефективно витрачання ресурсів проекту та розподіл ресурсів, як у рамках проекту, так і між іншими проектами підприємства, розподілити сфери відповідальності в рамках проекту, належним чином завершити його, та використати отриманий досвід під час роботи над подальшими проектами

Список використаних джерел:

1. Коул. Р., Скотчер Е. Блискучий Agile. Практичний посібник для проект-менеджерів із використання Agile, Scrum, Kanban / Пер. з англ. Л. Кухарчук. Київ : вид-во «Фабула», 2020. 192 с.
2. Радько, В., & Білик, В. (2024). Концептуальні положення управління проектами на сільськогосподарських підприємствах. *Modeling the development of the economic systems*, (2), 305–311. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-42>

3. Сахацький М.П., Запша Г.М., Сахацький М.М. Особливості управління проектами в аграрному підприємстві. *Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті*: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців. Одеса: ОДАБА. 2023. 497 с.

Тkach O. V.

doctor of economy, professor, department of management and marketing, faculty of economics, Vasyl Stefanyk Precarpathian national university, Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ОКРЕМИХ РЕГІОНІВ
РОЗВИНУТИХ ЕКОНОМІК
PECULIARITIES OF ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF
FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF INDIVIDUAL REGIONS OF
DEVELOPED ECONOMIES**

Для забезпечення позитивних зрушень в економіці України вирішальне значення має створення нових джерел підвищення ефективності виробництва.

Особливе місце при цьому відводиться зовнішньоекономічній діяльності (ЗЕД) й удосконаленню методів її організації.

Для досягнення успіху та розвитку багато сучасних компаній стикаються з питанням вивчення та формування стратегічного мислення. Зовнішня торгівля є основною складовою розвитку підприємства, ефективність якої можлива тільки за дотриманням сучасних методів та принципів управління. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства вимагає чіткої організації, основною частиною якої є визначення відповідної стратегії. Міжнародний ринок різноманітний та великий, що створює перспективи для українських компаній, але в той же час вони стикаються з додатковими високими вимогами до керівництва [1].

Особливістю зовнішньоекономічної діяльності є відповідність внутрішніх можливостей господарської системи і світового ринку. Від організації